

Autorite koostöö teleuudise loomisel

Liisbeth Rats

Teleuudiste vaatamine on tihti inimeste harjumuspärane õhtune tegevus. Et inimesed aga uudislugude vaatamisest ka kasu saaks, peavad lood olema mõistetavad ja loogilised. Teleloo narratiivi konstrueerimisel osalevad nii ajakirjanikud, operaatorid kui ka monteeri- ja monteerijad, kes kõik on seega ühiselt loo autorid. Nende otsustest sõltub, milline uudislugu jõuab õhtuses uudistesaares vaatajateni. Seega pean selles artiklis autorina silmas nii ajakirjanikku, operaatorit kui ka monteeri- ja monteerijat.

Minu magistritöö eesmärk oli kaardistada kolme uudistetoimetuse (ERR – „Aktuaalne kaamera“, Kanal 2 – „Reporter“ ja TV3 – „TV3 uudised“) teleuudise konstrueerimise protsess ja selles kasutatud töövõtteid.

Vaatlesin selleks igas toimetuses ühe uudisloo konstrueerimist algusest lõpuni. Jälgisin nii ajakirjanikku, operaatorit kui ka monteeri- ja monteerijat ning tegin märkmeid vaatluspaberitele. Samuti tegin kõigi vaadeldutega intervjuud. Kokku vaatlesin ja intervjuueerisin kaheksat inimest.

Töö põhiosa on juhendaja Brit Laakiga koos kirjutatud ingliskeelne teadusartikkel. Eestikeelsest kaaskirjast leiab ülevaate minu rollist artikli kirjutamisel ja uurimuses.

Teadusartikli teoreetiline raamistik on jaotatud kaheks. Esimene osa annab ülevaate, millised on ajakirjaniku, operaatori ja monteeri- ja monteerija tööülesanded ning kuidas peaksid nad omavahel koostööd tegema. Teoreetilise raamistiku teine osa kirjeldab emotsioonide olulisust teleuudises ning seda, missugust

rolli mängib poolte koostöö emotsionaalselt mõjusa loo saavutamiseks.

Teadusartiklis sõnastasime kaks uurimisküsimust.

1. Kuidas konstrueerivad autorid teleuudist?
2. Kuidas lähenevad autorid teleuudise narratiivi kujundamisel audiovisuaalsele tekstile?

Teleloo ülesehitus ja autorite ülesanded selle konstrueerimisel

Uudistesaares koosneb mitmest väiksemast uudisloost, mis annavad infot eri teemade kohta. Selle, millest uudislugu tehakse, otsustab toimetuse sageli teema uudisväärtusi hinnates. Kõige klassikalised uudisväärtused on konflikt, prominentsus, ainulaadsus, mõjukus, asjakohasus, inimlik huvi, emotsionaalsus ning asukoht.¹ Uuemal ajal on aga uudisväärtuseid ka täiendatud.

Harcup ja O'Neill² on esitlenud uut 15-st uudisväärtusest koosnevat nimekirja, mille seas on näiteks jagatavus sotsiaalmeedias, audiovisuaalsus ja draamast alguse saanud lood. Seega on koos maailma muutumisega muutunud ka aspektid, mis mängivad rolli selles, mis on inimestele tähtis ja neid köidab.

Ajakirjaniku ülesanne on avaldada uudislugusid, mis põhinevad faktilisel materjalil, seejuures on teleuudiste puhul oluline, et telelugu moodustaks terviku, koosnedes ajakirjaniku sisseloetud tekstilõikudest, intervjuueeritavate sünkroonmaterjalist ning ständierist.³

Uudisloo konstrueerimisel on väga oluline loo oskuslik jutustamine, et see köidaks auditooriumi

Artikli aluseks on 2024. a Tartu Ülikooli ühiskonnateaduste instituudis kaitsitud magistritöö „Autorite koostöö teleuudise konstrueerimisel“ (juhendaja Brit Laak). Vt <https://hdl.handle.net/10062/100270/>.

¹ Keller, T. ja Hawkins, S. (2009). *Television News: A Handbook for Reporting, Writing, Shooting, Editing & Producing*. Scottsdale: Holcomb Hathaway.

² Harcup, T. ja O'Neill, D. (2017). What is News? *Journalism Studies*, 18(12), 1470–1488. DOI:10.1080/1461670X.2016.1150193.

³ Hudson, G. ja Rowlands, S. (2007). *The Broadcast Journalism Handbook*. London: Pearson Education; Thompson, R. ja Malone, C. (2004). *The Broadcast Journalism Handbook: A Television News Survival Guide*. Lanham, MA: Rowman & Littlefield.

tähelepanu ja oleks vaatajatele lihtsasti arusaadav.⁴

Uudisloo ülesehituseks on enamjaolt kaks narratiivimudelit: klassikaline überpööratud püramiid ja Freytagi püramiid. Überpööratud püramiidi struktuuriga uudisloos on info esitatud tähtsuse järjekorras – esmalt kõige olulisem ehk uudise tuum ning lõpus taustainfo.

Selline jutustamisviis esitab vaatajale loo kõige tähtsama osa ehk annab justkui vastuse kohe alguses, seega ei tekita see emotsionaalset sidet ja huvi, mis paneks vaataja kindlasti loo lõpuni vaatama.⁵ Freytagi püramiidi skeem on üles ehitatud vaataja huvi säilitamiseks – esmalt annab lugu inimesele konteksti ja loob sideme, seejärel rullub teema detailsemalt lahti ja pinget kasvab, kuniks lugu jõuab haripunkti, millele järgneb probleemi lahendus ja kontekst edasise kohta.⁶ Arvestades, et uudislugu peaks televaatajale andma tervikliku pildi teadaolevast infost mingi sündmuse kohta, on oluline, et vaataja loo algusest lõpuni täielikult ära vaataks.

Seega oleks kasulikum uudislugu üles ehitada Freytagi püramiidi mudelit järgides, et vaatajal jääks lugu meelde ning ta saaks loost kätte kogu olulise info. Choi ja Lee⁷ on samuti oma uurimistöös leidnud, et teleuudise vältel peaks vaataja huvi järjepidevalt loo juures püsima, mitte vahepeal mujale hajuma.

Vaatajate tähelepanu hoiab ja uudisloo muudab mõjusaks visuaalne materjal.⁸ Kui teleloo konstrueerimisel osaleb ka kaameraoperaator, annab see ajakirjanikule võimaluse keskenduda intervjuueerimisele, et allikatelt kogu vajalik info koguda.⁹

Kaameraoperaatori ülesanne on filmida eri nurkade alt ja erineva suurusega kaadreid, mis peavad olema hea kompositsiooniga, stabiilsed ja fookuses, et neid saaks loos katteplaanidena kasutada.¹⁰ Siiski peavad ajakirjanik ja kaameraoperaator koostööd tegema ning omavahel rääkima, missugused kaadrid on uudisloo konstrueerimiseks vajalikud,¹¹ et visuaal-

lid toetaksid ja rõhutaksid teleloo fookust.¹²

Visuaalse materjaliga on võimalik uudislugu loogilisemaks muuta, aga see saab ka ajakirjaniku tekstile ning intervjuu sünkroonidele lisaväärtust anda.¹³

Nii nagu operaatorile, peab ajakirjanik ka videomonteerijale selgitama, millest uudislugu räägib, mis materjal loo kokkupanemiseks olemas on, kui pikk telelugu võib olla ja millal peab see eetriks valmis olema.¹⁴ Ajakirjanikud peaksid videomonteerija telelugu üksi monteerima jätma vaid erandjuhtudel, näiteks kui lahvatub mõni oluline uudis.¹⁵ Muul juhul peaks ajakirjanik alati monteeri ja kõrval olema, kuni telelugu on täiesti valmis: monteeri ja võib vajada juhiseid ja kinnitust, et tulemus oleks selline, nagu ajakirjanik on visualiseerinud.

Videomonteerimine peaks muutma teleloo tervikuks ja andma sellele rütmi, kuid see on võimalik vaid kvaliteetsete kaadritega. Seetõttu on taas oluline, et kaameraoperaatorid mõtleksid ka sellele, kuidas nende filmitud kaadrid omavahel monteeruvad.¹⁶

Uudislugu kirjutades peaks ajakirjanik teksti kaudu vaataja tähelepanu visuaalile juhtima. Tekst ei tohiks kirjeldada täpselt sedasama, mida vaataja parasjagu ekraanil näeb – tekst ja visuaal peavad teineteist täiendama. See muudab vaataja erksamaks ja loo tema jaoks huvitavamaks, sest ta saab luua seoseid ja lugu selle edenemise ajal järk-järgult nii-öelda avastada.¹⁷

Kuna monteeri jal ei ole uudislooga samasugust emotsionaalset sidet nagu ajakirjanikul, kes on sellega terve päeva pidevalt tegelenud, oskab tema sageli paremini välja tuua, millal loo visuaal ja tekst omavahel niivõrd hästi kokku ei lähe ning kust võiks lugu kärpida, kui see on vajalik.¹⁸ Videomonteeri ja kannab mõnes mõttes ka tavalise televaataja rolli ja märkab, mis on oluline ning mis tekitab segadust ja on raskesti mõistetav.

Teleuudiste toimetuses on loo autoritel enam-

⁴ Hudson, G. ja Rowlands, S. (2007); Kobré, K. (2012). *Videojournalism: Multimedia storytelling*. Waltham, MA: Focal Press.

⁵ Kobré, K. (2012).

⁶ *Ibid.*

⁷ Choi, Y. J. ja Lee, J. H. (2006). The Role of a Scene in Framing a Story: An Analysis of a Scene's Position, Length, and Proportion. *Journal of Broadcasting & Electronic Media*, 50(4), 703–722. DOI:10.1207/s15506878jobem5004_8.

⁸ Zelizer, B. (1992). CNN, the Gulf War, and Journalistic Practice. *Journal of Communication*, 42, 66–81.

⁹ Stewart, P. ja Alexander, R. (2022). *Broadcast Journalism: Techniques of Radio and Television News*. New York: Routledge.

¹⁰ Yorke, I. (1997). *Basic TV Reporting*. Oxford: Focal Press.

¹¹ Stewart, P. ja Alexander, R. (2022).

¹² Kobré, K. (2012).

¹³ Møller, H.-G., ja Thorsen, M. (1996). *Teleajakirjandus*. Tartu: Tartu Ülikooli Kirjastus.

¹⁴ Stewart, P. ja Alexander, R. (2022).

¹⁵ Yorke, I. (1997).

¹⁶ Holland, P. (2000). *The Television Handbook*. London, New York: Routledge.

¹⁷ Kobré, K. (2012).

¹⁸ Orlebar, J. (2002). *Digital Television Production: A Handbook*. London: Arnold.

jaolt vaja lugu valmis teha sama päeva jooksul, mille õhtul see eetrisse läheb. See tähendab, et uudisajakirjanduses töötavatel inimestel on pidev ajasurve.¹⁹ Hoolimata sellest, et ajakirjanike tööpäevad on muutunud pikemaks, on neil vähem aega teha taustatööd.²⁰ Selle järgi võib eeldada, et uudislugude kvaliteet kannatab, kuna ajakirjanik teeb ajapuuduse tõttu tööd pealiskaudsemalt.

Ka varasematest uuringutest on selgunud, et ajasurve ja tähtsajad kujundavad ajakirjanike tööritiini ning kiire töötempo tõttu on tõenäoline, et sisukate ja sügava narratiiviga uudislugude asemel on uudistesaade pealiskaudsete lugude kogum.²¹

Ajaga on infohulk kasvanud, veebimeedia on ajakirjanduse tempot veelgi kasvatanud ning võimu on võtnud tähelepanumajandus. Seetõttu saame eeldada, et aeg ja tempo – sh see, kuidas uudisloo konstrueerijad oma tööd teevad – on uudiste tegemisel üha olulisemaks muutunud.

Signe Ivask on enda doktoritöös kirjutanud, et suurenenud töömaht ning ajasurve võivad põhjustada ajakirjandusliku sisu kvaliteedi langust.²² Lisaks on ta märkinud, et nii kaob ajakirjandusest loomingu- kui üks loomemajanduse ressurssidest.²³ Kuna teleajakirjanduses mängib lisaks tekstilisele osale suurt rolli visuaal, võib vähene aeg loometöökst tähendada, et televisiooni kui meediumi potentsiaali ei kasutata täielikult ära.

Meetod ja valim

Uuringu tegemiseks kasutasin formaliseerimata osalusvaatlust ja standardiseerimata poolstruktureeritud intervjuud. Tegemist on etnograafilise uurimusega, sest käisin uudisetoimetustes ajakirjanike, operaatorite ja monteeri- jate tööpäeva vaatlemas. See tähendab, et jälgisin nende rutiinset tegevust nende loomulikus töökeskkonnas. Pärast vaatluspäeva tegin osalistega ka intervjuud, mis on samuti etnograafilistes uurimustes tavapärane praktika.²⁴

Uurimuse esimene etapp oli vaatlus. Olin terve päeva teleloo konstrueerijate kõrval, käisin nendega kaasas ning jälgisin loomeprotsessi. Päeva esimeses

pooles vaatlesin eelkõige ajakirjanikku, kuniks oli aeg minna võttele. Seal lisandus operaatori vaatlus. Päeva lõpupoole, kui oli aeg uudislugu kokku panna, vaatlesin ka monteeri- jat. See tähendab, et vaatlesin vahepeal korraga mitme inimese tööd ja nende koostööd.

Terve päeva vältel tegin märkmeid vaatluspaberitele. Vaatluspabereid oli kolme tüüpi: ajakirjaniku vaatlus, operaatori vaatlus ja monteeri- ja vaatlus. Vaatluspaberid põhinesid minu bakalaureusetööl,²⁵ kus olin kasutatud uurimismeetodit testinud. Lisaks võtsin operaatori ja monteeri- ja vaatluspaberite ja intervjuukavade väljatöötamisel eeskuju Bärbel Morose seminaritööst.

Formaliseerimata osalusvaatluse valisin seepärast, et mulle jäaks võimalus vaatluse ajal vajadusel täpsustavaid küsimusi küsida. Samuti sain selle meetodiga kogutud materjali hilisemaks analüüsiks talletada. Suuri sekkumisi ma siiski ei teinud. Enamjaolt piirdusin väheste küsimustega, millega täpsustasin, kas ajakirjanikul on kõik intervjuud kokku lepitud või on vaja veel midagi planeerida, ning uurisin lähijärgi plaanide kohta (mis kell me toimetusest väljume, kuhu me läheme).

Võtetel olles ning monteeri- mise ajal ei sekkunud ma küsimustega, mis oleks autoreid pannud oma valikuid või tegevust põhjendama ja selgitama. Bakalaureusetöös uurimismeetodit testides õppisin, et vaatluse ajal ei saa ma vaadeldavatele küsimustele küsimusi esitada, kuna see võib nende tööd segada. Seetõttu märkisin magistritööd tehes tekkinud küsimused üles ning esitasin hiljem intervjuud tehes.

Töö teine etapp oli intervjuude tegemine. Intervjuud oli oluline teha loo konstrueerimise ja vaatlamisega samal päeval, et kõikidel osalistel oleks protsess värskest meelest ja nad saaksid loo konstrueerimist kirjeldada täpselt nii, nagu see nende vaates oli olnud. Kui intervjuud teha hiljem, võib juhtuda, et osalised ei mäleta enam nii hästi protsessi ja otsustuskohi, võivad meenutada valesti või jääb osa infot puudu.

¹⁹ Harro-Loit, H. ja Josephi, B. (2020). Journalists' Perception of Time Pressure: A Global Perspective. *Journalism Practice*, 14(4), 395–411. DOI:10.1080/17512786.2019.1623710.

²⁰ Harro-Loit, H. ja Lauk, E. (2016). Journalists in Estonia. Country report. *Worlds of Journalism Study*. https://epub.ub.uni-muenchen.de/29706/1/Harro-Loit_Lauk_Country_report_Estonia.pdf.

²¹ Schlesinger, P. (1977). Newsmen and Their Time-Machine. *The British Journal of Sociology*, 28(3), 336–350. <https://doi.org/10.2307/589998>.

²² Ivask, S. (2018). The Role of Routines, Demands and Resources in Work Stress Among Estonian Journalists. Doktoritöö. Tartu Ülikool, ühiskonnateaduste instituut. Tartu: Tartu Ülikooli kirjastus.

²³ *Ibid.*

²⁴ Strömpl, J. (2014). Etnograafiline uurimus. *Samm: sotsiaalse analüüsi meetodite ja metodoloogia õpibaas*. Tartu Ülikool. <https://samm.ut.ee/etnograafiline-uurimus>.

²⁵ Rats, L. (2022). Teleajakirjanik konstrueerimas uudisloo narratiivi. Bakalaureusetöö. Tartu Ülikool, ajakirjanduse ja kommunikatsiooni õppekava. <http://hdl.handle.net/10062/82484>.

Tegin standardiseerimata semistruktureeritud intervjuud. Seega oli mul küsimuste kava ettevalmistatud, kuid jätsin endale vabaduse vajadusel lisaküsimusi esitada ning küsimusi muuta või ka välja jätta. Intervjuukavad koostas nii, et need oleksid kooskõlas vaatluspaberitega. Seega käisin intervjuus läbi kogu protsessi ning küsisin eri tegevuste ja otsuste kohta, millega intervjuueeritav loo konstrueerimisel kokku puutus.

Vaatlust oli oluline intervjuuga täiendada seetõttu, et see andis protsessist täieliku ülevaate. Nii said vaadeldavad ise enda tegevust kirjeldada ja oma seisukohti väljendada, mis vähendas minu võimalikke hinnanguid nende tegevusele. Kuigi see ka lühendas vaatlusprotsessi, sain siiski adekvaatse materjali, mille põhjal järeldusi teha. Standardiseerimata intervjuu lasi intervjuueeritaval küsimustele vastata vabalt oma sõnadega, seega ei seadnud ma neid kuidagi valiku ette ega suunanud vastustes.

Uurimistöö valimisse kuulusid ajakirjanikud, operaatorid ja monteeriad kõigist kolmest Eesti suuremast uudistetoimetusest. Igas toimetuses veetsin ühe vaatluspäeva. Valimis on Eesti Rahvusringhäälingu uudistesaste „Aktuaalne kaamera“, Kanal 2 uudistesaste „Reporter“ ning TV3 uudistesaste „TV3 uudised“ töötajad. Kokku kuulus minu valimisse kolm ajakirjanikku, kaks operaatorit ja kolm monteeriad.²⁶

Kuna minu uurimistöö oli väga kindel fookus ja vajasin fookusest lähtuvalt uuritavate tüüpilisi esindajaid, kasutasin mittetõenäosuslikku sihipärast valimit.²⁷ Konkreetset inimesed, keda vaatlesin ja intervjuueerisin, selgusid juhuslikult vastavalt sellele, kes olid tööle sel päeval, kui sain kohale minna. Kuigi valim ei ole suur, on oluline märkida, et Eesti meediamaastik ongi väga väike ning valimisse kuulusid kõik suured uudistetoimetused, kes ka meie teleuudiste valdkonda kujundavad ja mõjutavad.

Nii nagu vaadeldud inimesed, selgusid ka uudisloos teemad samal päeval kui vaatlus ja intervjuu. Minu uurimuse puhul ei olnudki olulised ei uudisloos teema ega konkreetne inimene, vaid see, et näeksin tervikprotsessi: uudisloos konstrueerimise kõiki etappe algusest lõpuni.

Uuringu ülesehituse kujundas Brit Laak, kes on juhendanud mitmeid omavahel haakuvaid töid uudisloos narratiivi konstrueerimisest. Minu magistr töö andis võimaluse varasemates töödes testitud kategooriaid komplekselt käsitleda.

Peamised tulemused

Magistritöö ingliskeelses artiklis tõin peamiste tulemustena välja probleemid uudislooga tegelevate autorite koostöös. Ajakirjanikud, operaatorid ja monteeriad ei aruta omavahel uudisloos ideid läbi ega jaga soovitusi, mida nende realiseerimiseks vaja võiks olla. Neil kõigil on eraldi tööülesanded ning arvamus, et teistele nõuannete või juhiste jagamine on justkui nende töösse sekkumine.

Operaatorid leiavad, et neil on piisavalt töökoostumist, seega ei vaja nad katteplaanide filmimiseks ajakirjaniku ega monteeriad soovitusi. Lisaks ei tunne operaatorid ja monteeriad ennast uudisloos autoritena, kuigi nende panus selle teleekraanile jõudmisel on märkimisväärne. See kõik mõjutab loo lõpptulemust – milline info jõuab uudisloosse ja mis jääb näiteks visuaali puudumise tõttu välja, kui palju järgivad loo tekst ja pilt ühte ja sama narratiivi ning mil määral tekitab uudislugu vaatajates emotsioone.

Nii ajakirjanikud, operaatorid kui ka videomonteeriad üritasid intervjuudes tihtipeale kas iseenda või teiste käitumisele põhjendusi otsida, kui neile tundus, et see polnud päris õige. Näiteks tehti seda situatsioonides, kus oli juttu sellest, et ajakirjanik ei osalenud monteeringiprotsessis või kaadrite filmimine ei olnud kõige paremini õnnestunud. Peamiselt töid pooled põhjenduseks, et tegemist ei olnud tavapärase päevaga või aega oli vähe.

Ajakirjanikud peavad uudisteemade valimisel ja uudise ülesehitamisel tähtsaks uudisväärtusi. Kui uurisin intervjuudes, miks ajakirjanike arvates oli vaja just sellest teemast uudislugu teha, töid nad välja klassikalisi uudisväärtusi.

Nähes, mismoodi ajakirjanikud loo valmis tegid, võib öelda, et ülesehituseks kasutavad nad jätkuvalt klassikalist ümberpööratud püramiidi struktuuri: oluline esitatakse esmalt ning seejärel liigutakse järk-järgult vähemolulise poole, kuni lõpuks antakse taustainfot. Ajakirjanikud ega ükski teine pool ei rääkinud muudest loo jutustamise või ülesehitamise viisidest.

Vaatlustest ja intervjuudest selgus, et tihtipeale ei vali ajakirjanikud loo allikaid kuigi kriitiliselt. Kõigil kolmel juhul leppisid ajakirjanikud mingil määral nii-öelda ettesöödetud allika(te)ga. Kahel juhul valis allika kommunikatsioonitöötaja. Ühel juhul valis ajakirjanik potentsiaalsete allikate seast need, kes parasjagu said ruumist väljuda ja intervjuu anda.

Sel juhul võiks öelda, et allikad kujundasid loo

²⁶ Töös nimetatud kui „ajakirjanik 1/2/3“, „operaator 1/2“ ja „monteeriad 1/2/3“.

²⁷ Rämmer, A. (2014). Valimi moodustamine. *Samm: sotsiaalse analüüsi meetodite ja metodoloogia õpibaas*. Tartu Ülikool. <https://samm.ut.ee/valimid>.

fookuse, kuna toimetaja kutsus rääkijaks inimesed, keda oli mugav kutsuda, mitte aga iseenda esimest eelistust. Sama toimetaja sõnas ühtlasi, et teise allika kutsus ta rääkima selleks, et loos oleks kaks allikat, mitte niivõrd sisulise väärtuse saamiseks.

Vaatlustest nähtus, et ajakirjanikud ei pruugi pärast intervjuude tegemist lugu kokku kirjutades neid enam täies mahus läbi kuulata. Ajakirjanikud valivad tsitaadid mälu järgi ja lähtuvad sellest, mis neile intervjuust kõlama jäi. Ühel juhul oli ajakirjanikul juba enne intervjuude tegemist lugu nii-öelda valmis kirjutatud. Ta eeldas, mida allikad talle räägivad, ja pani nende põhjal loo paika, oodates, et intervjuud täidavad lüngad.

Järeldused

Magistritöö tulemuste põhjal lähtuvad uudisloo autorid sellest, et igalühel neist on oma eraldiseisev ülesanne. Uudisloo konstrueerimise protsess eeldab, et ajakirjanik ja operaator räägivad omavahel läbi, millest telelugu räägib, kes on intervjuueeritavad, kus toimub võte ning milliseid katteplaan on vaja filmida.²⁸

Uudisloo monteerimise etapis on samuti oluline, et ajakirjanik oleks monteeriija juures ning annaks juhiseid, milliseid visuaale loos kasutada, et valmiks nii visuaalselt kui tekstiliselt terviklik lugu.²⁹ Magistritöö tulemuste järgi aga leiavad uudisloo autorid, et üksteisele nõu ja soovitusi jagades ei töötata mitte ühise eesmärgi nimel, vaid sekkutakse üksteise töösesse, mis muudab tööprotsessi keerulisemaks.

Kvaliteetne ja ühtne teleuudis ei saa seega valmida ilma koostööta. Leiame, et teleuudise autorid ei pea mitte üksteist õpetama, kuidas kõnealust tööd teha, vaid jagama oma visiooni ja ootusi lõpptulemuse suhtes. See tähendab, et ajakirjanik, operaator ja monteeriija peaksid ideed omavahel läbi arutama.

Nii saavad kõik pooled materjali koguda ja konstrueerida uudislugu kindlat visiooni silmas pidades. Kuna operaatoril ja monteeriijal on suur mõju sellele, milline telelugu lõpuks vormub, ei saa nad vastutusest hoiduda. Autorite tööülesandeid ei saa vaadata kui „sinu tööd“ ja „minu tööd“, sest lõpuks peab see moodustama ühe terviku.

Uurimusest selgus ka, et ilma loo ideed läbi rääkimata võivad autorid seda mitmeti mõista, mistõttu täidavad nad oma rolli teistest erinevalt. Siis ei mõju loo tekst ja visuaal tervikuna, mis omakorda võib viia selleni, et telelugu ei kõida vaatajat, sest loo narratiiv on segane.

Kui autorid omavahel koostööd ei tee, ei ole ühtlasi kindel, et uudisloo tarbeks saab jäädvustatud kõik vajalik materjal ning et uudislugu saab eesmärgipäraselt monteeritud. Koostöö puudumisel võib lugu isegi vale sõnumit edasi anda. Uudislugu peab olema selge ja lihtsasti mõistetav, kui inimene seda eetris näeb.

Siit jõuamegi selleni, mis üldse auditooriumit köidab ja loo juures hoiab. Visuaalid muudavad teleloo inimestele huvitavaks ja aitavad sellel meelde jääda.³⁰ Kuigi visuaalid võivad sageli loo meelde jäävuseks isegi olulisemad olla³¹, siis teisalt on tähtis ka emotsionaalsus. Seetõttu võime mõnikord emotsioonide edasiandmiseks leppida halvema kvaliteediga visuaalidega. Näiteks võib olla õigustatud kasutada autoõnnetusest pealtnägija halvema kvaliteediga videot, sest see annab edasi olulist ja emotsionaalset infot.³²

Seejuures on oluline meeles pidada, et selline materjali kasutus on õigustatud vaid siis, kui visuaali emotsionaalsus kaalub selle halva kvaliteedi üle. Teisiti ei kasuta me televisiooni potentsiaali täielikult ja teeme justkui „kallist raadiot“.

²⁸ Ekström, M. (2000). Information, Storytelling and Attractions: TV Journalism in Three Modes of Communication. *Media, Culture & Society*, 22(4), 465–492. <https://doi.org/10.1177/016344300022004006>; Yorke, I. (1997).

²⁹ Stewart, P. ja Alexander, R. (2022).

³⁰ Alencar, A. ja Kruikemeier, S. (2018). Audiovisual Infotainment in European News: A Comparative Content Analysis of Dutch, Spanish, and Irish Television News Programs. *Journalism: Theory, Practice, and Criticism*, 19(11), 1534–1551. DOI:10.1177/1464884916671332; Kobre, K. 2012.

³¹ Zelizer, B. (2004). The Voice of the Visual in Memory. Phillips, K. R. (toim), *Framing Public Memory* (157–186). Tuscaloosa, AL: The University of Alabama Press.

³² Andén-Papadopoulos, K. ja Pannti, M. (2013). Re-Imagining Crisis Reporting: Professional Ideology of Journalists and Citizen Eyewitness Images. *Journalism*, 14(7), 960–977. DOI:10.1177/1464884913479055.